

BESLUT
2004-12-10

Dnr: 5112-09832-2004

Länsstyrelsen
Örebro län

Hans Ljungkvist
Direkt: 019-19 39 02
hans.ljungkvist@t.lst.se
Fax: 019-19 30 10

LÄNSSTYRELSENS I ÖREBRO LÄN BESLUT OCH FÖRESKRIFTER ANGÅENDE BILDANDE AV NATURRESERVATET GÄLLBERGET I DEGERFORS KOMMUN

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) del av fastigheten Ölsdalen 1:2 samt fastigheten Örgivsmossen 1:22 som naturreservat. Reservatet har den avgränsning som framgår av bifogad beslutskarta och med de gränser som slutligen utmärks i fält.

Naturreservatets namn skall vara Gällberget.

Föreskrifter

För att tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 § förordningen (1988:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom naturreservatet

Det är förbjudet att

1. utföra något slag av skogsavverkning eller skogsvårdsåtgärd, fälla enstaka träd samt att föra bort eller upparbeta döda stående eller liggande träd eller träddelar
2. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets terrängformer eller dräneringsförhållanden
3. uppföra byggnad eller annan anläggning

Bilagor:
Beslutskarta
Skötselplan
Skötselplanekarta

BESLUT
2004-12-10

Dnr: 5112-09832-2004

4. anlägga väg eller stig eller anordna upplag
5. dra fram mark- eller luftledning
6. uppföra jakttom, stödutfodra vilt, uttransportera fällt vilt med fordon annat än med sådant som inte ger skador på mark och vegetation samt att utföra siktröjning.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för utförande av åtgärder som följer av fastställd skötselplan. Föreskrifterna enligt punkt 1 och 2 skall inte utgöra hinder för underhåll av befintlig enskild väg.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelse för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten förpliktas tåla att följande åtgärder enligt fastställd skötselplan vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Anläggning av parkeringsplats dimensionerad för 4-5 personbilar.
2. Anläggning, utmärkning och underhåll av gångstig.
3. Uppsättning av informationstavla.
4. Utmärkning av naturreservatets yttergränser.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas i naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Det är förbjudet att

1. bortföra eller skada döda träd eller träddelar
2. göra upp eld.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

1. plocka eller bedriva insamling av mossor, lavar eller vedlevande svampar
2. fånga eller bedriva insamling av insekter eller andra evertebrater.

Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken skall ordningsföreskrifterna gälla omedelbart, även om de överklagas.

Fastställande av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., fastställer Länsstyrelsen den till beslutet fogade skötselplanen för naturreservatet.

Uppgifter om naturreservatet

Namn: Gällberget
Län: Örebro län
Kommun: Degerfors
Församling: Degerfors
Fastigheter: Ölsdalen 1:2 (del av), Örgivsmossen 1:22
Lägesbeskrivning: Ca 7,5 km Ö om centrala Degerfors
Ekonomiskt kartblad: 104 35, 104 36
Areal: 125,5 hektar varav 108,4 hektar produktiv skogsmark
Markägarkategori: Staten, Naturvårdsfonden
Nyttjanderätter: Jakträtten är upplåten genom arrende
Objektsnummer: 18-99-115
Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

På de enskilt ägda fastigheterna inom reservatet har inga skogsavverkningar blivit utförda under de senaste decennierna. Efter ett arvsskifte avsåg de nya markägarna att återuppta skogsbruket. Detta föranledde dem att rådfråga Sveaskog AB om lämpliga avverkningar för skogsvård och virkesförsäljning.

Vid en besiktning i slutet av 2002 bedömde Sveaskog att merparten av skogen utgörs av nyckelbiotoper. De ansåg sig därför förhindrade till virkesköp av naturvårdsskäl. Företrädaren för Sveaskog hörde av sig till Länsstyrelsen om möjligheten att bilda ett naturreservat. Även Länsstyrelsen bedömde preliminärt vid en förnyad besiktning, att området har höga naturvärden och bör ingå i den areal av produktiv skogsmark som enligt gällande miljökvalitetsmål, skall skyddas i form av naturreservat.

Företrädare för Sveaskog, de enskilda markägarna samt Länsstyrelsen överenskom att Sveaskog gör en noggrann naturvärdesinventering med förslag till reservatsavgränsning och redovisar den för Länsstyrelsen och markägare. I naturvärdesinventeringen och avgränsningsförslaget medtogs

en betydande areal skyddsvärd skog på Sveaskogs mark som angränsade till den enskilt ägda fastigheten. Naturvårdsverket godkände därefter på Länsstyrelsens begäran finansiering av en reservatsbildning.

Under 2003 och 2004 fördes förhandlingar mellan Länsstyrelsen och markägarna om upplåtelse av mark och ekonomisk ersättning. År 2004 undertecknades köpeavtalen av markägarna och Naturvårdsverket.

Genomförandet av reservatet Gällberget gjordes parallellt med det närliggande reservatet Lövfalla som har liknande ägarförhållanden och bakgrund.

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Syftet med att förklara det aktuella området som naturreservat är att bevara biologisk mångfald, bevara värdefulla naturmiljöer och återställa livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Områdets naturvärden betingas av skogsbeståndens naturskogsartade struktur och mångfalden av arter, särskilt sådana arter som missgynnas av normalt förekommande skogsbruk. Reservatet ligger i en trakt som kännetecknas av en extremt riklig förekomst av ytligt liggande grova block. Detta har bidragit till att påverkan av skogsbruk är mindre genomgripande här än i omgivande skog. Senaste större skogliga ingrepp inom reservatet ligger långt tillbaka i tiden. Dagens beståndsstruktur kännetecknas av interndynamik och småskaliga störningar.

På grund av den omväxlande topografin och läget kring högsta kustlinjen finns en småskalig och omväxlande blandning av skogstyper. På höjdlägena dominerar tallskog med ett intressant inslag av senväxta lövträd. I svackor och sluttningar utbreder sig grandominerad barrblandskog i olika successionsstadier. Andelen lövträd är där hög, särskilt i lägen med rörligt grundvatten. Lokalt förekommer lövträdsandelar på upp till 60 %, huvudsakligen bestående av asp och vårtbjörk. Beståndsåldrarna varierar med skogstyperna. Åldersspridningen inom bestånden är stor. Överlag är trädkontinuiteten god med överståndare av gran och tall i åldrar kring 200 år. Som helhet innehåller reservatet relativt stora volymer döda träd, högstubbar och lågor. Av särskilt stort värde är påverkan av bäver i anslutning till sjön Gällen. Där finns ställvis ogenomträngliga bråtar av asplågor samtidigt som en ny generation av plantor är under utveckling.

I samband med naturvärdesinventeringen som utfördes 2003 upprättades en lista på signalarter och rödlistade arter. Någon heltäckande eller systematiskt upplagd artinventering har inte gjorts. Listan upptar dock närmare 70 arter vilket med hänsyn till inventeringsinsats och områdets areal är ett stort antal.

De särskilda naturvärden som här beskrivits, skulle vid normalt skogsbruk gå förlorade. För att uppnå ett långsiktigt säkerställande av dessa naturvärden, är det nödvändigt att området förklaras som naturreservat.

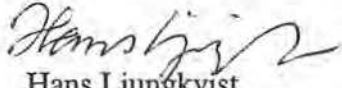
Detta beslut kan överklagas. (Se bilaga.)

Beslut i detta ärende har fattats av Länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövdingen Sören Gunnarsson jämte ledamöterna Marie-Louise Forsberg-Fransson, Göran Arveståhl, Inger Högström-Westerling, Ewa-Leena Johansson, Mårten Blomquist, Margareta Karlsson, Sören Larsson, Massimo Montanari, Bo Rudolfsson, Mats Sjöström, Helena Vilhelmsson och Anna Ågerfalk.

I den slutliga handläggningen av ärendet deltog naturvårdsdirektör Magnus Eklund, länsassessor Christina Hjulström samt föredraganden, avdelningsdirektör Hans Ljungkvist.

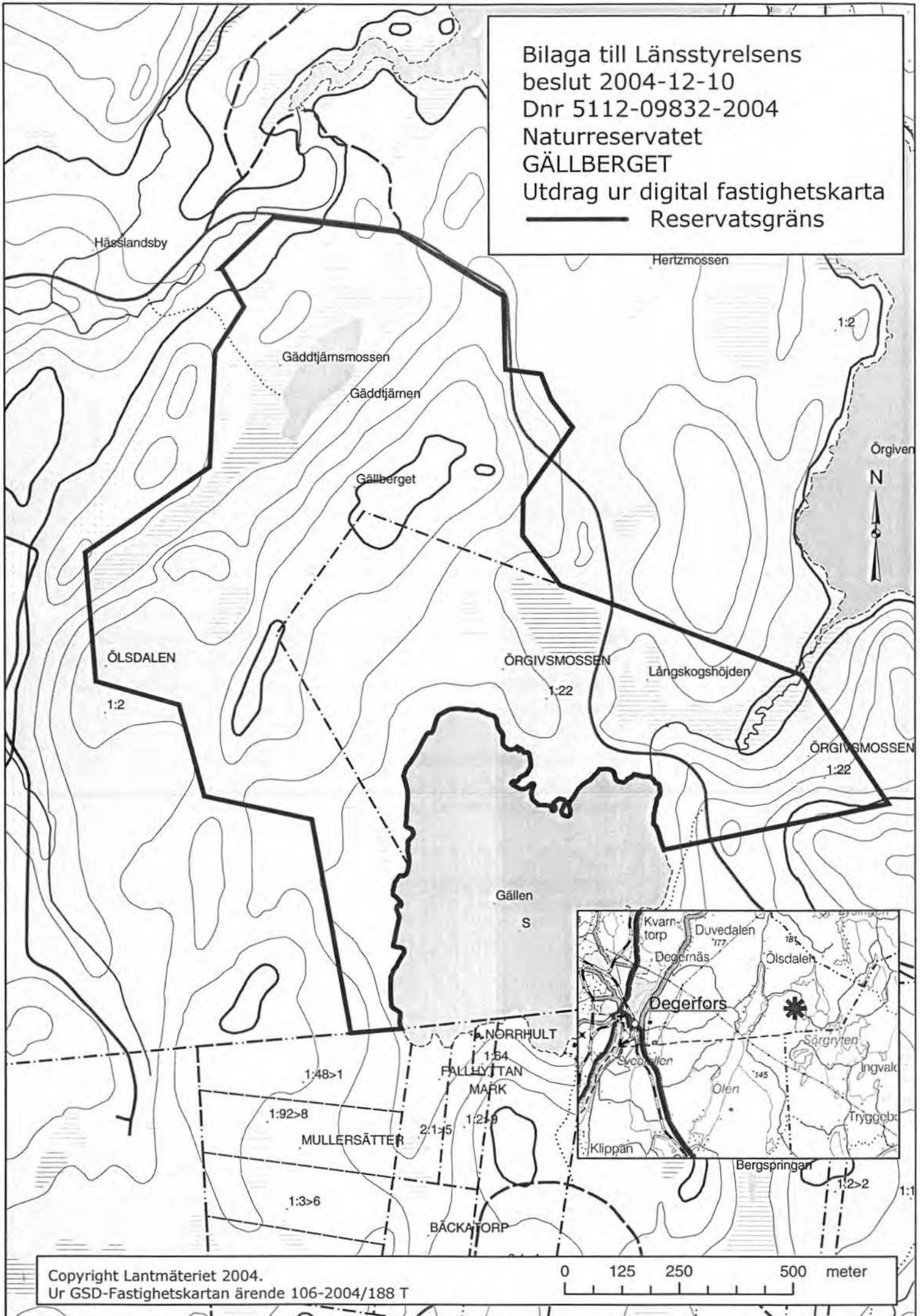

Sören Gunnarsson

Hans Ljungkvist

Bilaga till Länsstyrelsens
beslut 2004-12-10
Dnr 5112-09832-2004
Naturreservatet
GÄLLBERGET
Utdrag ur digital fastighetskarta
— Reservatsgräns

BESLUT
2004-12-10

Dnr: 5112-09832-2004

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET GÄLLBERGET (Bilaga till Länsstyrelsens beslut dnr 5112-09832-2004)

ALLMÄN MÅLSÄTTNING

Skogsbestånden inom naturreservatet skall ha fri utveckling vilket innebär att inga skogliga eller biotopvårdande åtgärder skall vidtas överhuvudtaget. Syftet med fri utveckling är att ge utrymme för naturliga processer att verka, så att området genomgår en fortsatt utveckling i riktning mot naturskog.

Genom fri utveckling vidmakthålls eller uppstår på sikt en naturlig variation hos strukturella egenskaper som trädåldrar, dimensioner, höjdsiktning, stamtäthet, trädslagsblandning mm. Grundläggande är en naturlig omsättning av träd orsakad av störningspåverkan eller interndynamik. Därmed säkerställs produktionen av mycket gamla träd samt lågor och andra former av död ved som bildar substrat eller underlag för mossor, lavar, svampar och insekter.

Reservatet skall hållas tillgängligt för besökare i lämplig omfattning.

SKÖTSELÅTGÄRDER

Dessa avser endast åtgärder för iordningställande och underhåll av anordningar för besökare samt röjning och gallring vid vissa kulturlämningar.

ANORDNINGAR VID JAKT

I samband med älgjakt som innefattar reservatsområdet är det inte tillåtet att där uppföra jaktorn. Framröjning av siktgator är inte tillåtet. Markeringar i terrängen skall vara temporära och möjliga att avlägsna efter jakten. Det är heller inte tillåtet att stödutfodra vilt.

ANORDNINGAR FÖR BESÖKARE

Parkeringsplats

En parkeringsplats skall finnas i anslutning till reservatet (enligt skötseplanekarta) dimensionerad för 4-5 personbilar.

Gångstig

En stig genom reservatet skall vara framröjd och uppmärkt med orange färg på trädstammar samt framgå av informationstavla. Stigens huvudsakliga sträckning framgår av skötselplanekartan.

Rastplats

En rastplats med eldstad och fasta bänkar skall anordnas mellan stigen och Gällens NV strand.

Informationstavlor

Dessa anbringas på platser enligt skötselplanekartan

Vägvisning

Skyltar skall finnas för vägvisning från allmän väg till parkeringsplatsen.

KULTURLÄMNINGAR

I reservatet ingår en torplämning kallad Gällberga samt en skogskoja med ett tillhörande timrat stall. Lämningar kring torpstället i form av stengrunder, stensträngar, jordkällare och odlingsrösen skall hållas fria från träd och buskar.

Inom en zon på 10-20 m av den skog som närmast omger skogskojan och stallet skall en gallring utföras. Syftet är att skapa ett mer gynnsamt klimat för byggnaderna.

RESERVATSGRÄNSMARKERINGAR

Markeringarna skall göras utifrån Lantmäteriets gränsutsättning och för övrigt i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

TILLSYN

Förvaltaren, Länsstyrelsen, svarar för tillsynen av reservatet.

UPPFÖLJNING

Ett program för uppföljning av reservatets målsättning skall utarbetas av Länsstyrelsen.

Skötselplanekarta för Naturreservatet GÄLLBERGET

- Reservatsgräns
- Markerad stig
- Eldplats
- Parkering
- Information

